

Fedezd fel a piarista gyűjteményeket!

Könyvtár-, levéltár-, és múzeumpedagógiai foglalkozások a piarista gyűjteményekben (2023/24. tanév)

A piarista rend gyűjteményei szeretettel várják diákcsoportok látogatását Budapest szívében, a Duna-parton álló piarista központ épületében.

Az egyes programok maximális létszáma 20 fő. Nagyobb létszám esetén csoportbontást ajánlunk több párhuzamos foglalkozás kiválasztásával (javasolt egy könyvtári, és egy múzeumi vagy levéltári program).

A foglalkozások jól kapcsolhatóak a magyar irodalom, a történelem, a művészettörténet tantárgyakhoz, de kapcsolódik a földrajz, biológia és egyéb területekhez is.

A foglalkozások időtartama: 40 perc (igény szerint alakítható).

Ajánlott korosztály: 3–12. osztályig (a foglalkozásokat a korosztályok szerint alakítjuk).

A foglalkozások piarista intézmények számára ingyenesek, más intézményeknek 700 Ft/fő.

Piarista Múzeum

Piarista Szabadulóépület

Szabadulósobából rengeteg van Budapesten... Na, de szabadulóépületből? Járjatok Szerb Antal vagy Pilinszky János nyomában, és fedezzétek fel a piarista épület rejtett zugait és történetét! Nyomozzatok, fejtétek meg a rejtvényeket, de vigyázzatok, nehogy kifussatok az időből!

A programot 3–5 fős csoportokban, 10 éven felülieknek ajánljuk, egyszerre párhuzamosan 3 csapatot tudunk indítani.

PIARISTA

PIARISTA REND MAGYAR TARTOMÁNYA

Kultúrtörténeti utazások Pest legrégebb könyvtárában (Piarista Központi Könyvtár)

I. Kódextől az e-könyvig, minikönyvtől az óriásokig

Láttál már középkori kódexet? Lapoztál már a könyvnyomtatás hajnalában készült félezer éves nyomtatványt? Tapintottál már pergament? Mitől könyv a könyv? Hogyan lett a három falut érő drága kódexből mindenki számára hozzáférhető nyomtatott könyv? Hogyan használták a könyveket az évszázadok során (leláncolt könyvektől a kölcsönkönyvtárig)? Könyvkülönlegességek, csak nálunk őrzött ritkaságok bemutatása.

II. Hogy látták a világegyetemet az elmúlt évszázadokban? Mi volt a GPS előtt?

Térképtörténeti foglalkozás. Hogy készültek a térképek régen? Fehér foltok: térképek a földrajzi felfedezések korából. Hajózási térképpel a világ körül. Csillagos ég régen és ma: mi van a világ középpontjában? Hogyan készültek a föld- és éggömbök? Térképek az iskolai oktatásban.

III. Biblia-kiadások a kódextől a minikönyvig

Milyen egy 750 éves Biblia-kódex? Első magyar fordítások Károli Gáspártól Káldi Györgyig. A könyvnyomtatás kezdetéről származó többnyelvű bibliák. Különleges Bibliák a könyvtár gyűjteményéből. Mire használták még a Bibliát a korábbi évszázadokban? Tulajdonosok és Bibliáiak, bibliás Rákócziak. Reformáció Bibliakiadásai. Összehasonlítjuk a különböző korok és felekezetek magyar fordításait. Metszetek, ábrázolások a bibliakiadásokban.

IV. Iskolai tankönyvek

Milyen könyvekből tanultak a diákok az elmúlt századokban? Milyen tankönyveket használtak a diákok a piarista iskolákban? Mióta van magyar nyelvű oktatás?

IV/1. Matematika és természettudományos oktatás 1850 előtt

Milyen tankönyveket használtak? Mit tanultak a régi diákok a természetrajz órán? Mi a lidérc hártor és a közönséges édenec? Melyik tantárgy volt a tudakosság? Bepillantunk királyok és fejedelmek tankönyveibe is, de megnézzük, miből tanult Deák Ferenc, Vörösmarty Mihály és Petőfi Sándor mint piarista diákok.

IV/2. Teleki Pál a budapesti Piarista Gimnáziumban

Milyen tankönyveket használt Teleki Pál? Kik voltak a tanárai? Élet egy piarista iskolában a 19/20. század fordulóján. Mi köze a gyorsírásnak a piaristákhoz?

PIARISTA

PIARISTA REND MAGYAR TARTOMÁNYA

V. 1848/49-es forradalom eredeti dokumentumai és helyszínei

V/1. Rendhagyó történelemóra a 48-as forradalom és szabadságharc dokumentumaival
A forradalom eseményeit korabeli újságok lapjait olvasva elevenítjük fel. A piaristák szerepe a forradalomban. Ki volt a branyiszkói hős? Szabadcsapat sorozás a Piarista Gimnázium udvarán.

V/2. 1848-as emlékhelyek a pesti belvárosban a legifjabb márciusi ifjú, egy piarista diák Ágay Adolf nyomdokán (belvárosi túra).

VI. Rendhagyó irodalomóra

VI/1. Könyvkülönlegességek, ritkaságok a 19–20.század magyar irodalmából (Petőfi Sándor, Fazekas Mihály, Csokonai Vitéz Mihály műveinek első kiadásai, Szerb Antal, Radnóti Miklós, József Attila dedikációi).

VI/ 2.Piaristák a magyar irodalomban. Piarista képversek (Mösch Lukács). Híres íróvá lett piarista diákok és könyveik. Hogy emlékeznek meg műveikben a piaristákról (Krúdy Gyula, Szerb Antal, Esterházy Péter, Juhász Gyula)? Piaristáknak dedikált kötetek (József Attila, Radnóti Miklós).

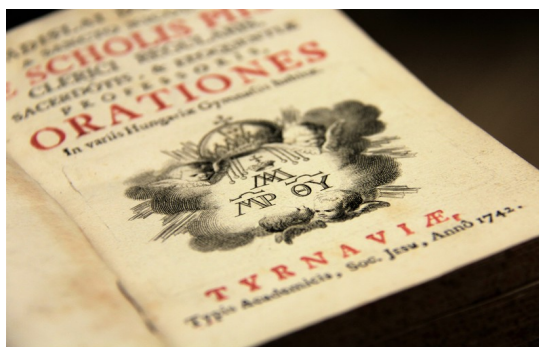
VII. Utazás a sárkányoktól az atomfizikáig

Természettudomány fejlődése a könyvek tükrében. Alkímiától a kémiáig. Bestiáriumok, herbáriumok, anatómiakönyvek. Természettudományos könyvek a kódextől a modern korig (botanika, orvostudomány, fizika).

VIII. Piarista jelképek

Kalazanci Szent József ábrázolásai (metszetek, szentképek).

A piarista rend szimbólumai, jelképei, ex librisek. Piarista imádságoskönyvek régen és most.

PIARISTA

PIARISTA REND MAGYAR TARTOMÁNYA

Piarista Rend Magyar Tartománya Központi Levéltára

A) Három évszázad Pest szívében (rendhagyó történelemóra)

A résztvevők a budapesti piarista épületet (kápolna, aula, terasz stb.) bejárva ismerkedhetnek meg az I. világháború idején épült Duna-parti „palota” régi és mai arcával, a rendház és az iskola korábbi otthonaival és a hozzájuk kapcsolódó történetekkel.

B) A Levéltár kincseiből (rendhagyó történelemóra)

Levéltárunk a piarista rend közel négy évszázados magyarországi múltjának írásos emlékeit őrzi a rendalapító Kalazanci Szent József leveleitől kezdve munkás hétköznapiakról és sorsfordító időkről szóló feljegyzéseken át sokezer egykori diák iskolai éveinek nyomaiig. A foglalkozás ebbe a sokszínű levéltári anyagba ad betekintést.

C) A régi piarista iskola (rendhagyó történelemóra)

A résztvevők az 1848 előtti piarista gimnáziumok életét ismerhetik meg egy rögtönzött színjáték szereplőiként, valamint iskolai iratok csoportmunkában végzett feldolgozásával. A feldolgozás hangsúlya bármely kiválasztott piarista gimnáziumra eshet.

D) A piarista iskola a 20. században (rendhagyó történelemóra)

A résztvevők a piarista gimnáziumok 20. századi sorsát ismerhetik meg egy rögtönzött színjáték szereplőiként, valamint iskolai iratok csoportmunkában végzett feldolgozásával. A feldolgozás hangsúlya bármely kiválasztott piarista gimnáziumra eshet.

Elérhetőség:

1052 Budapest, Piarista köz 1. (Erzsébet-híd pesti hídfőjénél)

Tel.: 1/486-44-78

Internet: <https://pkk.piarista.hu> ; <https://archivum.piarista.hu>

E-mail: pkk@piarista.hu

PIARISTA

PIARISTA REND MAGYAR TARTOMÁNYA